

Гудзинський О.Д.
Нестеренко С.А.

**ФОРМУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОЇ
СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВ:
МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ**

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФОРМУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОЇ СИСТЕМИ
УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ**

ЛЬВІВ – ЛІГА – ПРЕС - 2014

УДК: 005.332.4:631.11 (081)

ББК:005:137.2.012.23

Г 93

Н 56

Рецензенти:

Ермаков О.Ю., доктор економічних наук, професор
Савчук В.К., доктор економічних наук, професор
Кропивко М.Ф., доктор економічних наук, професор

Рекомендовано до друку Вченою радою Таврійського державного
агротехнологічного університету
(Протокол № 4 від 25 листопада 2014 року)

Гудзинський О.Д. **Формування результативної системи управління конкурентоспроможністю підприємств: методологічний аспект:** монографія / **О.Д.Гудзинський, С.А. Нестеренко.** – Львів: «Ліга - Прес», 2014. – 420 с.

ISBN 978-966-397-251-0

Розкрито: методологію формування управління конкурентоспроможністю підприємств у трансформації зовнішнього середовища, діагностику системи управління конкурентоспроможністю сільськогосподарських підприємств, теоретико-методологічні аспекти формування результативної системи управління стратегічним розвитком підприємств та сформувані конкурентні переваги підприємств на ринку сільськогосподарської продукції.

Для науковців, фахівців з менеджменту та студентів.

© Гудзинський О.Д., Нестеренко С.А. 2014 р.
© Ліга – Прес, 2014

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ У ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	5
1.1. Теоретико-методологічні аспекти пізнання сутності конкурентоспроможності підприємства як об'єкта управління	5
1.2. Зовнішнє середовище як базова основа здійснення перетворень в соціально – економічних системах	26
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	62
2.1. Оцінка трансформаційних перетворень в управлінні конкурентоспроможністю сільськогосподарських підприємств	62
2.2. Виробничий потенціал сільськогосподарських підприємств у системі чинників їх конкурентоспроможності	87
2.3. Результативність системного управління конкурентоспроможністю підприємств	114
РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	144
3.1. Результативна система управління якістю продукції як критерій конкурентоспроможності	144
3.2. Стратегія ціноутворення в системі управління конкурентоспроможністю сільськогосподарських підприємств	167
3.3. Оцінка конкурентних позицій господарюючих суб'єктів сільськогосподарських підприємств	187
3.4. Формування системи оцінки ефективного управління конкурентоспроможністю сільськогосподарської продукції	207
РОЗДІЛ 4. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ	229
4.1. Менеджмент як інструмент розвитку організаційних формувань	229
4.2. Формування кластерно-функціональної системи ефективного управління конкурентоспроможністю сільськогосподарських підприємств	248
4.3. Прогнозування результативної діяльності сільськогосподарських підприємств та управління їх конкурентоспроможністю	272
РОЗДІЛ 5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ	298
5.1. Методологія формування системи відповідальності	298
5.2. Межі відповідальності суб'єктів і об'єктів управління	305
5.3. Суб'єкти відповідальності у менеджменті	312
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	323
ДОДАТКИ	338

ВСТУП

В умовах постійних змінних ринкових ситуацій, розширення ринкових відносин і посилення конкурентної боротьби набуває великого значення вирішення питань об'єктивного визначення конкурентних переваг сільськогосподарських підприємств і механізмів їх реалізації.

Як відомо, критерієм стійкості і виживання сільськогосподарських підприємств в ринковому середовищі служить конкурентоспроможність підприємств, аналіз, оцінка і прогнозування яка стає об'єктивною необхідністю, оскільки в сучасній конкурентній боротьбі при всій її масштабності, динамізмі і гостроті виграє той, хто аналізує і бореться за свої конкурентні позиції.

Формування високого рівня конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств залежить не лише від їх потенційних можливостей, умов реалізації стратегічних напрямів розвитку і дозволу проблем оптимального використання ресурсного забезпечення, але і від використання ефективних концепцій управління самою конкурентоспроможністю.

Певною мірою, причина такого положення, пов'язана з недостатнім опрацюванням цих питань в теоретичному і методологічному плані стосовно умов глобалізації, стандартизації, сертифікації, і їх відставанням від вимог практики. У вітчизняній економічній літературі до останнього часу не сформувався єдиний понятійний апарат, інструментарій, логіка і цільова спрямованість вивчення даного наукового напрямку. Існують розбіжності в поглядах на окремі сторони цієї складної проблеми, з'являються суперечливі рекомендації до «Формування результативної системи управління конкурентоспроможністю сільськогосподарських підприємств».

Дослідження теоретичних основ конкурентного розвитку, природи конкурентоспроможності присвячено багато праць іноземними вченими різних спрямувань економічної науки: А.Сміт, Д. Рікардо, Дм. С. Мілля,

розглядали конкуренцію здебільш з точки зору цінового суперництва. Вивчення різноманітних форм конкуренції знайшло відображення в працях Й. Шумпетера, Дж. Кейнса, Ф. Хайека, Р.Фатхундінов, Е. Чемберліна, Л. Ерхарда. Вивченню природи конкурентних переваг присвячені дослідження П.Дойля.

Питанням конкуренції серед представників управлінських наук приділено велику увагу в працях І. Ансоффа, П., Друкера, Ф. Котлера, М. Портера.

Серед вітчизняних вчених що внесли відомий внесок в дослідження данної проблеми можна виділити праці: Амбросова В.А., Андрійчука В.Г., Галушко В.П., Гуренко Т.О., Драган О.І., Іванова Ю.Б., Єрмакова О.Ю., Судомир С.М., Шкільова О.В., Школьного О.О., Шпичака О.М., Юрчишина В.В., та багато інших.

Проте в сучасній економічній літературі не існує єдиного підходу до формування сучасних ринкових технологій управління конкурентоспроможністю, що враховують накопичений досвід країнами з розвинутою ринковою економікою з метою підвищення стійкості, гнучкості і виживання сільськогосподарських підприємств в умовах ринку.

Необхідність вирішення всіх цих питань визначає актуальність і значущість цієї проблеми, має важливе значення як з позиції теорії і методології, так і практики, що і з'явилося підставою для вибору теми, об'єкта, предмета, мети, завдань та логіко-структурної побудови дослідження.